

Debreceni Ítéltábla

Gf.III.30.163/2025/4.

A Debreceni Ítéltábla a ... kamarai jogtanácsos (Nemzeti Adó- és Vámhivatal ... Vármegyei Adó- és Vámigazgatósága, ...) által képviselt Nemzeti Adó- és Vámhivatal (...) felperesnek – a ... (...) ügyvéd által képviselt Alperes (cím) alperes ellen vezető tisztségviselő felelősségének a megállapítása iránti perben a Debreceni Törvényszék 2025. április 30. napján kelt 10.G.40.076/2024/27. számú ítélete ellen az alperes 29. sorszámú fellebbezése alapján az alulírott napon megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla helybenhagyja az elsőfokú bíróság ítéletét.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 6 000 (hatezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint: az ... Korlátolt Felelősségű Társaság1-ot (a továbbiakban: adós) 2009-ben létesítették, 2011. december 1-től 2013. április 15-ig Ügyvezető1, ezt követően az alperes volt az ügyvezetője. Ügyvezető1 2013-at követően is részt vett az adós döntéseinek a meghozatalában, rendelkezett a bankszámlája, pénzeszközök felett, részben birtokolta az iratait.

Az adós, az általa mint hitelező által és T1 mint adós által 2021. december 10-én kötött kölcsönszerződés alapján 2022. április 30-ai visszafizetési határidővel 25 000 000 Ft kölcsönt nyújtott.

Az adós, az általa mint hitelező által és T2 mint adós által 2021. december 26-án kötött kölcsönszerződés alapján 2022. március 30-ai visszafizetési határidővel 1 800 000 Ft kölcsönt nyújtott.

A kölcsönösszegeket nem fizették vissza az adósnak.

2021. december 31-én az adós pénzeszközeinek 35 906 720 Ft-tal történő csökkentése történt meg egyéb pénzügyi ráfordítás címén, a kifizetés oka nem ismert.

A Debreceni Törvényszék a 2022. december 24-én jogerőre emelkedett 9.Fpk.591/2022/3. sorszámú végzésével az adós fizetéseképtelenségét megállapította, és elrendelte a felszámolását. A felszámolás kezdő időpontja 2023. január 10.

Az adós tevékenységzáró mérlegében 350 000 Ft pénzeszköz, 140 335 000 Ft rövid lejáratú kötelezettség, 22 219 000 Ft követelés szerepelt, az adózott eredmény -68 683 000 Ft volt.

A Debreceni Törvényszék a 2024. július 5-én jogerős 9.Fpk.591/2022/35. számú végzésével az adós felszámolási eljárását egyszerűsített módon – mivel iratok hiánya miatt az általános szabályok szerint technikailag lebonyolíthatatlan volt – befejezte, az adóst megszüntette. A felszámoló a zárójelentésben rögzítette, hogy a tevékenységzáró mérleget, a főkönyvi kivonatot elkészítették, a részére átadták; de az adós gazdasági tevékenysége során keletkezett iratait (bejövő-kimenő számlák, bankkivonatok, szerződések, egyéb iratok) nem.

A felszámolási zárómérlegben pénzeszközként 350 000 Ft, rövid lejáratú kötelezettségként 140 960 000 Ft, követelésként 22 219 000 Ft szerepelt, az adózott eredmény -69 308 000 Ft volt.

[2] A felperes a 2024. március 14-én benyújtott keresetében elsődlegesen kérte annak a megállapítását, hogy az alperes az adós vezetőjeként a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, és ezzel okozati összefüggésben az adós vagyona 62 706 720 Ft-tal csökkent.

Másodlagosan kérte annak a megállapítását, hogy az alperes a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, és ezzel okozati összefüggésben a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése 144 035 298 Ft erejéig meghiúsulhat.

A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját (a mérlegadatoknak a pénzeszközökre és a rövid lejáratú kötelezettségekre vonatkozó tételei alapján) 2018. december 31-ében jelölte meg. A vagyonsökkenéshez kapcsolódóan nyilatkozott arról, hogy milyen kölcsönszerződéseket kötöttek. A felszámoló zárójelentése alapján határozta meg a meghiúsulással fenyegetett hitelezői követelések összegét.

Érvelése szerint a felszámolás során az alperes az iratátadási kötelezettségét teljeskörűen nem teljesítette, így a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 33/A. § (5) bekezdése alkalmazandó.

[3] Az alperes kérte a kereset elutasítását.

Előadta, hogy az ügyvezetői tisztséget szíveségből vállalta el, Ügyvezetői irányította a társaság működését, elsődlegesen ő intézte az ügyeit. A felszámolónak átadta az adós könyvelője által rendelkezésre bocsátott iratanyagot, nem volt tudomása arról, hogy szükséges lett volna további iratok átadása, ezért a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése nem alkalmazandó.

A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját 2022. december 7-én jelölte meg, hivatkozása szerint a mérlegtételeknek a követelésállományát is figyelembe kell venni. Nem vitatta, hogy az adós esetében a felperes által megjelölt összegben következett be vagyonsökkenés, illetve a hitelezői követelések meghiúsulásának összecszerűségét sem. Hivatkozása szerint a vagyonsökkenést eredményező ügyletekben Ügyvezetői járt el.

[4] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletével megállapította, hogy az alperes az ... Korlátolt Felelősségű Társaság1 „felszámolás alatt” (Cg.cégjegyzékszám) vezetőjeként a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, és ezzel okozati összefüggésben a gazdálkodó szervezet vagyona 62 706 720 Ft-tal csökkent. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 12 000 Ft perköltséget, és az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül 36 000 Ft meg nem fizetett illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételei számlájára.

[5] Az elsőfokú bíróság megalapozottnak ítélte az elsődleges kereseti kérelmet.

Rögzítette – a fentiekén túlmenően –, hogy az adós 2018. december 31. napi fordulónapra vonatkozó éves mérlege szerint 32 066 000 Ft pénzeszközzel, 84 350 000 Ft rövid lejáratú kötelezettséggel és 21 540 000 Ft követeléssel rendelkezett. Adózott eredménye 951 000 Ft volt.

A 2019. december 31. napi éves mérlege szerint 43 940 000 Ft pénzeszközzel, 99 121 000 Ft rövid lejáratú kötelezettséggel, 31 603 000 Ft követeléssel rendelkezett, adózott eredménye 18 248 000 Ft volt.

A 2020. december 31. napi éves mérlege szerint 53 250 000 Ft pénzeszközzel, 148 596 000 Ft rövid lejáratú kötelezettséggel, 58 693 000 Ft követeléssel rendelkezett, adózott eredménye - 17 709 000 Ft volt.

A 2021. december 31. napi éves mérlege szerint 4 383 000 Ft pénzeszközzel, 116 518 000 Ft rövid lejáratú kötelezettséggel, 47 240 000 Ft követeléssel rendelkezett, adózott eredménye - 74 336 000 Ft volt.

Azt állapította meg, hogy a felszámolási eljárás során Ügyvezető1 és a könyvelést végző T3 – az alperes felhívására – összeállította a felszámolónak átadandó iratanyagot, azt az alperes átadta a felszámolónak, de nem ellenőrizte, hogy az átadás az iratok teljes körére kiterjedt-e.

Az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének a kezdő időpontját 2018. december 31-ében állapította meg.

Úgy foglalt állást, hogy alkalmazni kell a Cstv. 33/A. § (5) bekezdését. Figyelembe vette a Kúriának „a vezető tisztségviselők hitelezőkkel szembeni felelőssége” tárgykörben felállított joggyakorlat-elemző csoportja által készített összefoglaló véleményét, amely szerint ezen jogszabályi rendelkezés alkalmazható akkor is, ha a vezető tisztségviselő az iratátadási kötelezettségének csak részben tett eleget (a 24. oldala).

Jelentőséget tulajdonított annak, hogy a magyar jog a „névleges” ügyvezető fogalmát nem ismeri (EBH 2011.2326), ami azt jelenti, hogy amennyiben Ügyvezető1 az adós döntéseinek a meghozatalára valóban ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt, azaz a Cstv. 33/A. § (2) bekezdése szerinti árnyékvezetőként járt el, az nincs kihatással a vezetői tisztséget formálisan – vitán felül – betöltő alperes felelősségére. Amennyiben árnyékvezető működik egy gazdálkodó szervezetnél, az ő perlésére (is) lehetőség van, ami nem érinti a cégnyilvántartásba bejegyzett vezető számon kérhetőségét.

A Cstv. 33/A. § (5) bekezdésének a felróhatósági kitétele az első fordulatra vonatkozik, azaz a jogszabály a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontja szerinti kötelezettségek elmulasztásához nem kapcsolja a felróhatósági és a megfeleléségi kitételet, vagyis az objektív alapú, és a bizonyítási érdek alperesre kedvezőtlenebb változását hozza magával.

Amennyiben a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontja szerinti kötelezettségek teljesítésének az elmaradásához is hozzá kell kapcsolni a felróhatósági vagy a megfeleléségi kitételet, úgy az állapítható meg, hogy az alperesnek tudomása volt arról, hogy az adós iratainak egy része Ügyvezető1-nél és T3-nál lelhető fel, így fokozott figyelemmel kellett volna eljárnia valamennyi irat felszámoló részére történő átadása érdekében.

Mindez azt eredményezi, hogy az alperes az őt terhelő iratátadási kötelezettségét nem teljesítette, ennek megfelelően az ő érdekében állt annak a bizonyítása, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet nem következett be vezetői tisztségének az időtartama alatt, amennyiben ilyen körülmény fennállt, a vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette, továbbá nem vállalt az adós pénzügyi helyzetéhez képest indokolatlan üzleti kockázatot, illetve az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá az adós legfőbb szerve intézkedéseinek a kezdeményezése érdekében.

A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének az időpontjával kapcsolatban az alperes által hivatkozott adatoknak, azaz a követelésállomány mértékének, jellegének is lehet jelentősége, azonban e körben igazságügyi könyvszakértő eljárása lett volna szükséges, és az alperes ilyen bizonyítási indítvánnyal – a bíróság tájékoztatása ellenére – nem élt. Ennek megfelelően bizonyítatlan maradt az az állítása, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet az általa megjelölt 2022. december 7-én következett be. Az elsőfokú bíróság ezért azt állapította meg, hogy az adós a felperes által megjelölt időponttól, 2018. december 31-től kezdődően fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt.

A Cstv. 33/A. § (5) bekezdésének az alkalmazásából az következik, hogy a hitelezői érdekek sérelmének a bekövetkezését is – az ellenkező vagy mentesülésre vezető körülmény bizonyításának a hiányában – adottnak kellett tekinteni.

Az alperes nem adott elő olyan körülményeket, amelyek igazolták volna azt, hogy a vezetői feladatai ellátása során a hitelezők érdekeinek figyelembevételével járt el, vagy amelyek a felelősség alóli mentesülésre vezettek volna. Az a hivatkozása, hogy Ügyvezető1 közreműködésével kötötték a vagyonsökkenést eredményező ügyleteket, nem alapos, mert ügyvezetői tisztségéből adódóan az adós ügyleteit figyelemmel kellett volna kísérnie, az indokolatlan pénzmozgások ellen fel kellett volna lépnie a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése előtt az adós érdekeinek, utána pedig a hitelezői érdekek előtérbe helyezése miatt.

A pervesztes alperest a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes perköltségének a megtérítésére, a meg nem fizetett illeték megfizetésére pedig a Pp. 102. § (1) és 83. § (1) bekezdése alapján.

[6] Az alperes a fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, a kereset elutasítását, a felperes perköltségviselésre kötelezését.

Kérte a Pp. 369. § (3) bekezdés a), b), c) és d) pontjában megjelölt felülbírálati jogkör gyakorlását, mivel az elsőfokú bíróság a bizonyítás eredményét okszerűtlenül állapította meg, továbbá a megállapított tényekből téves jogi következtetést vont le.

Téves:

- a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerinti törvényi vélelem alkalmazása pusztán arra hivatkozással, hogy a vezető tisztségviselő az iratátadási kötelezettségét részben teljesítette {elsőfokú ítélet [29] bekezdése}, hogy

- a jogalkotó a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontja szerinti kötelezettséghez nem kapcsol felróhatósági és megfelelőségi kitélt, vagyis az objektív alapú lenne {elsőfokú ítélet [31] bekezdése}, hogy

- Ügyvezető1 árnyékügyvezető személyének ne lenne kihatása a felelősségére.

Álláspontja szerint a Debreceni Ítéltábla Gf.III.30.238/2023/10. számú határozata szerint a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontja szerinti kötelezettségek teljesítésének az elmaradásához is hozzá kell kapcsolni a felróhatósági kitélt, hiszen szubjektív feltétel, hogy az alperes a kötelezettségeinek neki felróhatóan nem tett eleget.

Előadta: nem vitatott, hogy az adós az éves beszámoló letétbehelyezési kötelezettségének eleget tett, illetve ő nem vett részt a vagyont csökkentő tényállások megvalósításában, így az ő vonatkozásában a felelősség megállapíthatóságának a szubjektív feltételei nem állnak fenn.

Nem vitatott, hogy a Cstv. 31. §-a szerinti kötelezettségeit részben teljesítette, a jelen elsőfokú eljárás során szerzett tudomást arról, hogy az iratanyagot – a felperesi álláspont szerint – hiányosan adta át a felszámolónak. Ő azonban a rendelkezésére álló minden iratot a

felszámoló rendelkezésére bocsátotta, és tőle telhetően megtett mindent a felszámolási eljárás eredményes lebonyolítása érdekében. Valótlan az a megállapítás, hogy ne járt volna el fokozott figyelemmel valamennyi irat átadása érdekében. A felszámolási eljárás során nem volt tudomása arról, hogy a felszámoló részére átadott iratanyag hiányos lett volna. A felszámoló vele nem közölte, hogy milyen további iratokat kellene átadni, nem hívta fel erre.

A per során a felperes sem csatolt olyan okirati bizonyítékot, amellyel igazolta volna a felszámolónak az alperes felé történő felhívását, iratátadási kötelezettségének az elmulasztását.

Álláspontja szerint a Cstv. 31. § (1) bekezdés a-d) pontja szerinti kötelezettség teljesítésének az elmaradásához kapcsolódó felróhatósági kitétel csak akkor lett volna megállapítható vele szemben, amennyiben: a felperes bizonyítja, hogy

- a felszámoló felhívta iratátadásra,
- a felszámoló egyértelműen megjelölte, hogy melyek azok az iratok, amelyeknek az átadására köteles lett volna,
- ennek az ismerete ellenére nem tett eleget az iratátadási kötelezettségének.

A felszámolót is tájékoztatta 2023. október 27-én arról, hogy Ügyvezető1-nek rendelkezési joga volt az adós bankszámlái felett, továbbá kizárólagosan ő kezelte a társaság házipénztárát, nyilatkozott arról is, hogy mivel Ügyvezető1 a társaság tulajdonosainak a közeli hozzátartozója volt, maradéktalanul megbíztak benne, illetve abban, hogy a társaság ügyeit a tulajdonosok érdekeinek megfelelően intézi.

Ezeket a körülményeket Ügyvezető1 is előadta a 2025. február 24-ei tanú-meghallgatása során. Ügyvezető1 által sem vitatott, hogy valamennyi, a felperesi álláspont szerint vagyonsökkenést előidéző magatartás aktív közreműködője volt. Az adós döntéseivel kapcsolatos szerepe, bankszámla feletti rendelkezési joga és a pénztár kezelése, valamint a könyvelővel való kapcsolattartás alapján az árnyékügyvezetői minősége bizonyított.

Hivatkozott arra, hogy a Szegedi Ítéltábla a Gf.III.30.431/2023/3. számú határozatában a cégjegyzékbe bejegyzett II. r. alperesi ügyvezető vonatkozásában a társaság működésében történő közreműködés hiányában annak ellenére utasította el a felperesi keresetet, hogy II. r. alperes még ellenkérelmet sem terjesztett elő, a tárgyalásokon nem jelent meg.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontjaként 2018. december 31. napját.

Tévesen hagyta figyelmen kívül a keresetlevélben részletezett mérlegadatokat. Álláspontja szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését az adós rendelkezésére álló pénzeszköz, illetve a rövidlejáratú kötelezettségek mértéke mutatja.

[7] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében kérte a fellebbezett ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben való marasztalását.

Előadta: az elsőfokú eljárás során bizonyította, hogy az alperes az adós bejegyzett vezető tisztségviselője volt a felszámolási eljárás kezdő időpontját megelőző három éven belül; a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet 2018. december 31-től fennállt; az alperes a Cstv. 31. §-a szerinti kötelezettségeknek csak nagyon hiányos mértékben tett eleget, ezért a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése alkalmazható.

Irreleváns a fellebbezésben tett az az előadás, hogy az adós tényleges irányítását Ügyvezető1 látta el. Az, hogy egy ügyvezető a társaság működését nem kíséri figyelemmel, őt a felelősség alól nem mentesíti.

Ezt támasztja alá a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:112. § (2) bekezdése. Ebből következik – amely álláspontot a Kúria Polgári Kollégiumának Joggyakorlat-elemző Csoportja is alátámasztja –, hogy a vezető tisztségviselő, ha e tisztséget elfogadta, és a bíróság bejegyezte őt a cégnyilvántartásba, harmadik személyek irányában nem hivatkozhat arra, hogy nem volt abban a helyzetben, vagy nem kívánta, nem tudta akármilyen körülmény folytán a tisztséggel járó feladatokat hosszabb távon ellátni.

E körben hivatkozott a Szegedi Ítéltábla Gf.30.056/2022/9. számú ítéletében foglaltakra és az EBH2011. 2326 számon közzétett eseti döntésre.

Amennyiben az alperes (a fellebbezés és az elsőfokú eljárás iratai szerint) a házipénztár kezelését és (többek között) a banki utalásokat másra (Ügyvezető1) bízta, akinek ügyvezetőként nem ellenőrizte a munkáját, nem jelenti azt, hogy ő az adós pénzügyeiért semmilyen felelősséggel nem tartozik, annál inkább bizonyítja a nemtörődömségét, hanyagságát.

A fellebbezés alapján is az alperes elismerten csak részben teljesítette a Cstv. 31. §-a szerinti kötelezettségeket, ez a mulasztás azonban nem felróható neki, hiszen nem kapott tájékoztatást arról, hogy az iratok egy része hiányzik.

Álláspontja szerint a Cstv. 31. §-ában megfogalmazott kötelezettségek objektívek, ezt a jogszabályhely nyelvtani értelmezése igazolja. A jogalkotó a felróhatóságot kizárólag az első fordulatnál követeli meg.

Azt, hogy az iratok átadásának részbeni elmulasztása is lehetővé teszi a Cstv. 31. § (5) bekezdése szerinti bizonyítási szabály alkalmazhatóságát, egyrészt maga a jogszabály szövege támasztja alá, hiszen a „nem teljesíti” kitétel magában foglalja azt, hogy a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontja szerinti kötelezettségeket kimerítően kell teljesíteni. Ezt támasztja alá az ítéltábla Gf.III.30.089/2023/5. számú döntése is.

Az irathiány fokát jól illusztrálja a 9.Fpk.591/2022/35. számú záróvégzés, amelynek a 13. pontja szerint „a törvényszék a felszámoló által becsatolt okiratok alapján megállapította, hogy a felszámolási eljárás iratanyag hiánya miatt az általános szabályok szerint technikailag lebonyolíthatatlan, ezért a Csödtv. 63/B. § rendelkezései alapján az egyszerűsített felszámolásra vonatkozó szabályok szerint az adós gazdálkodó szervezetet megszüntette”.

Az alperes mentesülést igazoló körülményeket nem adott elő, további bizonyítási indítványt nem tett az elsőfokú eljárás során, illetve a fellebbezésében.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes a hitelezői követelések kielégítésének a meghíúsulásáért helytállni tartozik.

[8] A fellebbezés megalapozatlan.

[9] Az ítéltábla a fellebbezett ítélet felülbírálata során a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (továbbiakban: Pp.) 370. § (1) bekezdése alapján nem lépte át a fellebbezési, csatlakozó fellebbezési kérelem és az ellenkérelmek korlátait, ugyanis nem észlelt erre okot adó eljárási szabálysértést vagy téves anyagi pervezetést [Pp. 370. § (2) és (3) bekezdései].

Mivel a felperes nem fellebbezett, így a fellebbezési ellenkérelmében tett azon hivatkozással: „az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes a hitelezői követelések kielégítésének meghíúsulásáért helytállni tartozik”, az ítéltábla érdemben nem foglalkozhatott, hiszen a felperes a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének első (elsődleges kereset) és második fordulatára (másodlagos kereset) alapítottn, vagylagosan terjesztette elő a

keresetét, és az elsőfokú bíróság az elsődleges keresetet bírálta el, azaz nem vizsgálta a hitelezői követelések kielégítésének a megíúsulási lehetőségét.

[10] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást annyiban módosítja (a felperes kereseti tényállítása és az alperes ellenkérelmének a korlátai között, a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján), hogy T2 a kölcsönt – készpénzben, több részletben (2022. január 17. – 2022. február 3. között) – visszafizette, azt azonban (a bevételi pénztárbizonylatok ellenére) az adós házipénztárába nem fizették be.

A felperesnek ez volt a kereseti tényállítása, az alperes e tényállítást nem vitatta, a védekezése ebben a tekintetben arra terjedt ki, hogy a házipénztárt nem ő, hanem Ügyvezetől kezelte.

Ehhez képest az elsőfokú bíróság mindkét kölcsönszerződés tekintetében azt állapította meg, hogy a kölcsönösszegeket nem fizették vissza az adósnak, tehát részben olyan tényállást állapított meg, amelyet a felek egyike sem állított. A tényállás módosítása ezért volt indokolt.

[11] Az ítéltábla a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján kiegészíti az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az alábbiakkal.

Az alperes írta alá az adós képviselőjeként az adós által T1-gyel és T2-vel kötött kölcsönszerződéseket.

Az adós felszámolója 2023. január 16-án hívta fel írásban az alperest a Cstv. 31. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségek teljesítésére. Ebben a felhívásban figyelmeztette arra is, hogy „amennyiben a társaság nyilvántartásainak, illetve könyvvezetésének hiányosságait nem pótolja, a Cstv. 63/B. §-a szerinti egyszerűsített felszámolási eljárást kezdeményezünk”.

Az adóhatóság az adósnál a 2021. január 1. és 2023. január 9. közötti időszakra vonatkozóan jogkövetési vizsgálatot folytatott le. Ennek során az alperest 2023. június 8-án hallgatták meg. Az alperes ekkor úgy nyilatkozott, hogy a társaság iratanyagát nem hozta el a könyvelő cégtől, az a könyvelő irodájában található. A társaság főkönyvi kartonjait 2022. és 2023. évre, a nyitott vevők kartonokat a könyvelő elektronikusan a rendelkezésére bocsátotta, azt tovább küldte a felszámolónak emailben. Előadta, hogy az adós 2021-ben még folytatta a tevékenységét, 2022-ben azonban már nem. 2021-ben kiszámlázták a ... Korlátolt Felelősségű Társaság2 (2022. augusztus 23-tól „felszámolás alatt”) fővállalkozónak az általuk végzett munkát, de nem tudta kifizetni, ez összesen 15 000 000 – 20 000 000 Ft összegű tartozás volt. Ezt a követelést hitelezői igényként bejelentették a fővállalkozó felszámolójának. Álláspontja szerint az adós ezért vált fizetéseképtelenné.

Az alperes – a meghallgatást követően, az adóhatósági ellenőrzés lefolytatása érdekében – 2023. június 23-án adott át iratokat az adóhatóságnak, amelyről ekkor tételes jegyzőkönyvet vettek fel.

A felperes a 2024. november 7-én benyújtott előkészítő iratában (10.G.40.076/2024/17.) nyilatkozott arról, hogy az átadott iratanyag mennyiben volt hiányos, az alperes milyen szükséges iratokat nem adott át.

Az adóhatóság az alperes által átadott iratot a felszámolónak átadta, aki azt 2024. február 8-án vette át. A felszámoló 2024. január 30-án nyújtotta be a felszámolási bírósághoz a záróanyagot, azt azonban visszavonta, és 2024. április 30-án terjesztett elő módosított zárójelentést.

A felszámoló a zárójelentés benyújtásával egyidejűleg nem igazolta, hogy a Cstv. 63/B. § (1) bekezdése szerint az alperest mint az adós vezetőjét ismételten felhívta arra, hogy amennyiben nem pótolja a gazdálkodó szervezet nyilvántartásainak, illetve könyvvezetésének

a hiányosságait, egyszerűsített felszámolási eljárást fog kezdeményezni, illetve nem igazolta, hogy az alperes tudomására hozta volna azt: az adós rendelkezésére álló iratanyagát mennyiben tartja hiányosnak, milyen további iratokra lenne szüksége.

A Debreceni Törvényszék – az adós felszámolási eljárását egyszerűsített módon befejező – 9.Fpk.591/20222/35. számú végzését nem kézbesítette az alperesnek.

[12] Az ítéltábla az – okirati bizonyítékok alapján – így kiegészített tényállást tekintette irányadónak.

Megítélése szerint a jelen ügyben nem kellett állást foglalni abban, hogy a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése második fordulója szerinti – a 31. § (1) bekezdés a)–d) pontja szerinti beszámolókészítési, irat- és vagyónátadási, továbbá tájékoztatási kötelezettségét nem teljesítése – objektív, vagy felróhatóság alapú-e, hiszen a kiegészített tényállás alapján is egyetértett azzal, hogy az alperes az iratok hollétéről tudomásul bír, és fokozott gondossággal kellett volna eljárnia azok átadása érdekében {elsőfokú ítélet [32] bekezdése}.

Ebből eredően az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése alkalmazásáról.

[13] Az elsőfokú bíróság – abból kiindulva, hogy az alperes a bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget – a felperes által megjelölt időponttól, 2018. december 31-től kezdődően állapította meg azt, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt. Rögzítette azt is, hogy az adós 2018. december 31. napi fordulónapra vonatkozó éves mérlege szerint 32 066 000 Ft pénzeszközzel, 84 350 000 Ft rövid lejáratú kötelezettséggel és 21 540 000 Ft követeléssel rendelkezett. Adózott eredménye 951 000 Ft volt {elsőfokú ítélet [4] bekezdése}.

A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet megítélésénél az a lényeges, hogy az adós a tartozását az esedékességgel nem képes megfizetni. E körben elsősorban azt kell vizsgálni, hogy az adott tartozás esedékessé válásakor milyen pénzeszközei, illetve likvid tárgyi eszközvagyonra van, mely az aktuálisan esedékessé váló követelés fedezetül szolgálhatna. Ezek hiányában bekövetkezik a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, és ha ezt a gazdálkodó szervezet vezetője látja, illetve észszerű elvárás mellett látnia kellene, úgy ezen időponttól kezdve a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerint beáll a személyes felelőssége a hitelezők irányában (Szegedi Ítéltábla Gf.30.085/2020/6.).

Az ítéltábla – e mérlegadat és az elsőfokú bíróság által az ezt követő évekre rögzített {elsőfokú ítélet [5], [6], [7] bekezdése} további mérlegek adatai alapján – egyetértett a felperesnek a fellebbezési ellenkérelmében tett azzal az előadásával, „az elsőfokú eljárás során bizonyította, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet 2018. december 31-től fennállt”.

Ebből eredően a felperes által „vitatott ügyletek” a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időszakára esnek. Amennyiben az alperes saját előadásából indulunk ki, úgy az állapítható meg, hogy a „vitatott ügyletek” időpontjában (2021 decembere) a saját érvelése alapján is fennállt a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, hiszen ekkor már kibocsátották a Kft2-vel szembeni számlát (aki azt nem teljesítette), amely a 2021. december 31-ei éves mérleg szerint az adós követeléseinek a jelentős részét tette ki. Így ebben az időszakban az alperesnek mint vezetőnek is tudomással kellett rendelkeznie arról, hogy az adós az esedékes tartozásai megfizetésére nem volt képes. Ezzel a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet objektív és szubjektív eleme is megvalósult.

[14] Alaptalan az alperesnek Ügyvezetől árnyékvezetői minőségére történő hivatkozása is. Ebben a tekintetben helytálló az elsőfokú bíróság indokolása {elsőfokú ítélet [30], [36] bekezdése}, annak a kiegészítése szükségtelen. T2 által visszafizetett kölcsön tekintetében pedig csak annak a rögzítése szükséges, hogy a házipénztár szabályszerű vezetéséért is – ügyvezetői minőségéből eredően – az alperes volt felelős.

[15] Amennyiben a fentiek ellenére az lett volna megállapítható, hogy a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése nem alkalmazható, az alperes felelőssége a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján is fennáll, hiszen a felperes igazolta a vagyonsökkenést eredményező ügyleteket, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontját és helytálló az az érvelése is, hogy „az alperes mentesülést igazoló körülményeket nem adott elő”.

[16] Az ítéltábla mindezek alapján – a fenti indokokbeli módosítással és kiegészítéssel – helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdés első fordulata alapján.

[17] Az eredménytelenül fellebbező alperes a másodfokú eljárással felmerült, a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából és az általa [az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 62. § (1) bekezdés v) pontja szerint tárgyi illetékfeljegyzési jogos eljárásban] lerótt fellebbezési eljárási illetékből álló másodfokú perköltségét maga tartozik viselni.

Az ítéltábla a másodfokú eljárásban is pervesztes alperest a Pp. 83. § (1) bekezdése szerint kötelezte a felperesnek a másodfokú eljárásban a kamarai jogtanácsosi munkadíjból keletkezett és a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségekről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. § (1)-(4) bekezdése alapján 6 000 Ft-ban felszámított perköltségének a Pp. 344. § (1) bekezdése szerint általános teljesítési határidőben történő megfizetésére.

Debrecen, 2025. október 30.

Dr. Görög Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Riczu András s.k. bíró, Dr. Szűcs Lajos s.k. bíró